

פרק הלוקח עובר פרתו

מתניתין:

הפרק הקודם עסק בפטר חמור ופירש את דיניו; ופרק זה והפרקים שלאחריו עוסקים בבכור בהמה טהורה; ודיני משנה זו — עד "הכהנים והלויים" — בבכור בהמה טהורה, הן כדיני המשנה הראשונה שבפרק הקודם בפטר חמור.

הלוקח עובר פרתו המבכרת של גוי, והמוכר לו את עובר פרתו המבכרת אף על פי שאינו רשאי למכור לו את עובר פרתו, שכן אין מוכרין בהמה גסה לגוי —

והמשתתף לו [עם הגוי] בין באם ובין בבכור.

והמקבל ממנו, שנותן לו הגוי את האם ליטפל בה, ובשכר זה נותן הוא לו בבהמה זכות לחצי ולדותיה, ונמצא שגוף הבהמה היא של גוי, וזכות בבהמה לחצי ולדותיה יש לישראל, ושותפים הם בבכור.

והנותן לו בקבלה, ונמצא, שגוף הבהמה היא של ישראל, ולגוי זכות בבהמה לחצי ולדותיה, ושותפים הם בבכור.

בכל אלו: פטור מן הבכורה; שנאמר [במדבר ג]:

"הקדשתי לי כל בכור בישראל", ולמדנו: שיהא הבכור בישראל אבל לא באחרים היינו בגוי, ומכאן, שאם הבכור הוא של גוי אינו חייב בבכורה.

הכהנים והלויים — ששנינו בפרק הקודם ג

ב] לענין פטר חמור שהם פטורים — חייבים הם בבכור בהמה טהורה.

לא נפטרו הכהנים והלויים מבכור בהמה טהורה, אלא מפדיון הבן ומפטר חמור.

גמרא:

הנה הפרק הראשון המתחיל ב"הלוקח עובר חמורו של גוי" עוסק כדיני פטר חמור, ופרק זה — המתחיל ב"הלוקח עובר פרתו של גוי" — והפרקים שלאחריו עוסקים כדיני בכור בהמה טהורה; ומקשינן:

מאי איריא דתני "הלוקח עובר חמורו" וכל שאר דיני הפרק הקודם העוסקים בפטר חמור] ברישא [בתחילה], והדר תני "הלוקח עובר פרתו" וכל שאר דיניו של בכור בהמה טהורה השנויים בכמה פרקים שלפנינו], כלומר, למה נשנו דיני פטר חמור תחילה קודם לדיני בכור בהמה טהורה —

ליתני ברישא "הלוקח עובר פרתו" וכל דיניו של בכור בהמה טהורה, דהרי בכור בהמה טהורה קדושת הגוף היא, והדר ליתני "הלוקח עובר חמורו" [וכל שאר דיניו], דהרי פטר חמור קדושת דמים בלבד הוא, שהרי פודהו ופקעה קדושתו.

אמרי במערבא, תירצו בארץ ישראל בשני אופנים:

איבעית אימא: אידי דחביבא ליה [היות וחביב לתנא] פטר חמור, כדרכי חנינא ששאל [לעיל ה ב]: מפני מה נשתנו פטרי